

Ensemble Zuid-Kennemerland

Aardkundige waarden Zuid-Kennemerland

Het ensemble Zuid-Kennemerland is een eeuwenoud cultuurlandschap in een vrijwel volledig ingesloten jong duinlandschap. Het bestaat uit verschillende deelgebieden: jonge en oude duinen met daarachter oude bewoonde strandwallen en strandvlakten met bijzondere duinvormen (zoals paraboolduinen en verwaaide kamduinreeksen) en een binnenduinrand (tot dertig meter hoog) met loopduinen.

De strandwallen – onder andere Aerdenhout-Vogelenzang – behoren tot de oudste van ons land en ontstonden 5000 jaar geleden. Daarna zijn 4400-3800 jaar geleden in zeewaartse richting meerdere strandwalcomplexen gevormd. Eerst Hillegom-Haarlem en daarna Vogelenzang-Aerdenhout-Overveen-Beverwijk. Hierop vormden zich al gauw de oude duinen. Na de twaalfde eeuw is de strandwal van Vogelenzang deels onder de jonge duinen verdwenen, die daarna tot ontwikkeling kwamen. Het is een van de oudste cultuurgebieden van ons land.

Bijzondere aardkundige fenomenen zijn onder meer:

- Strandwalresten nabij Spaarnwoude. Deze behoren tot de oudste strandwallen van Nederland. Een deel in zuidwestelijke richting is verdwenen onder de stad Haarlem.
- De successie van jonge en oude duinen, strandvlakten en strandwallen (met oude duinen) met daarop uiteenlopende reliëfarme en reliëfvrije duintypen (zoals paraboolduinen, kamduinreeksen, ‘losse’ loopduinen) en in de zandondergrond veenlagen van verschillende ouderdom. In de oude duinafzettingen komen drie veenlagen voor van verschillende ouderdom, variërend van 3000 tot 2150 jaar oud. De oude en jonge duinen worden ook door een veenlaag gescheiden.

Meer informatie over aardkundig erfgoed in Noord-Holland vindt u [hier](#).